

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003262

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-10-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Санкович Марія Василівна

2. Mariia V. Sankovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3094-5238

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Історія та археологія

Дата захисту: 04-12-2024

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача: Яблуницький ліцей Поляницької сільської ради Надвірнянського району Івано-Франківської області

Код за ЄДРПОУ: 20556171

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, 123Б, с. Яблуниця, Верховинський р-н., 87592, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** ДФ 20.051.108

**Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

**Код за ЄДРПОУ:** 02125266

**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

**Код за ЄДРПОУ:** 02125266

**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 04.71.31

**Тема дисертації:**

1. Соціально-економічні процеси у Станіславській (Івано-Франківській) області в 1944–1965 рр.
2. Socio-economic processes in Stanislav (Ivano-Frankivsk) region in 1944–1965.

**Реферат:**

1. Об'єкт дослідження – соціально-економічні трансформації в 1944–1965 рр. у Станіславській (Івано-Франківській) області Української РСР пов'язані з соціалістичними експериментами радянського окупаційного режиму. Мета дослідження – охарактеризувати загальні тенденції та особливості соціально-економічних процесів у Станіславській (Івано-Франківській) області в означений період в західному регіоні України. У процесі розв'язання висунених завдань дослідження використано такі групи наукових методів: пошуково-евристичні – вивчення бібліотечних каталогів, фондів, наукових видань України; загальнонаукові (аналіз, синтез, пояснення, класифікація, індукція, дедукція, порівняння) – задля опрацювання джерел, характеристики історіографії та документальної бази, визначення основних рис й особливостей промислового і сільськогосподарського потенціалу Станіславської (Івано-Франківської) області; статистичний – виявився особливо корисним для підрахунку кількісно-якісних змін у розрізі етапів,

п'ятирічок, перспективних планів, щорічних звітів; поняттєво-термінологічні методи – задля визначення сутності, базових понять і здійснення порівняльного аналізу відповідно до предмета дослідження. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що на основі вивчення праць попередників (радянської, діаспорної, української та зарубіжної історіографії) та власних досліджень (архівних матеріалів, збірок документів, періодики, спогадів) узагальнено радянську економічну концепцію, сформульовано висновки. Вперше: введено до наукового обігу значну кількість неопублікованих архівних джерел, що розкривають соціально-економічні процеси в Станіславській (Івано-Франківській) області Української РСР у 1944–1965 рр.; здійснено комплексний аналіз трансформаційних змін у промисловості, сільськогосподарському виробництві, соціальній сфері крізь призму «соціалістичної перебудови» радянського періоду; досліджено окремі експерименти радянського окупаційного режиму у розрізі десятиліть, їх негативні наслідки і протидію їм через самоорганізацію місцевого населення; на основі опрацювання «перспективних планів» економічного розвитку області висвітлено політику окупаційного режиму. Уточнено: техніко-економічні показники, що впливали на розвиток промисловості, сільського господарства та інфраструктуру побуту; фактори, які визначали індустріальні процеси; інтерпретування даних, що характеризували здобутки та упущення в соціально-економічній сфері. Доповнено: дослідження соціально-економічної сфери Станіславської (Івано-Франківської) області Української РСР як підсистеми зі своїми особливостями; характеристику змін у нових формах праці у промисловості, сільському господарстві населення регіону; динаміку загальної картини напрямів модернізації традиційних та створення нових галузей промисловості. Доведено: реконструкція та модернізація найстаріших галузей промисловості (лісової, нафтогазовидобувної, соляної) та становлення будівельної, хімічно-гірничої, енергетичної індустрії зумовили економічне зростання і водночас техногенні катаклізми; колгоспно-радгоспна система в сільськогосподарському виробництві засвідчила свою неефективність. Розвинуто тезу, що всі реорганізації, реконструкції проводилися «згори» і мали половинчастий характер та свідчили про політичну кризу тоталітарної системи. Ті чи інші результати досягалися завдяки перерозподілу фонду нагромадження та викачування ресурсів з колективізованого села.

2. The subject of research is socio-economic transformations in 1944–1965 in Stanislav (Ivano-Frankivsk) region of the Ukrainian SSR connected with the socialist experiments of the Soviet occupation regime. The purpose of research is to characterize the general trends and features of socio-economic processes in Stanislav (Ivano-Frankivsk) region in the specified period in the western region of Ukraine. In the course of investigation, the following groups of scientific methods have been used: search-heuristic – to study library catalogs, funds, scientific publications of Ukraine; general scientific (analysis, synthesis, explanation, classification, induction, deduction, comparison) – to study the sources, characteristics of the historiography and documentary base, determine the main features and characteristics of the industrial and agricultural potential of Stanislav (Ivano-Frankivsk) region; statistical method has proved to be particularly useful for calculating quantitative and qualitative changes in stages, five-year plans, prospective plans, annual reports; conceptual and terminological methods have been used to determine the essence and basic concepts and perform a comparative analysis in accordance with the subject of research. The scientific novelty of the research lies in the fact that, based on the study of the works of predecessors (Soviet, diaspora, Ukrainian and foreign historiography) and the author's own research (archival materials, collections of documents, periodicals, memoirs), the Soviet economic concept has been generalized and conclusions have been formulated. For the first time, a significant number of unpublished archival sources revealing socio-economic processes in Stanislav (Ivano-Frankivsk) region of the Ukrainian SSR in 1944–1965 have been introduced into the scientific circulation; a comprehensive analysis of transformational changes in industry, agricultural production, and the social sphere through the prism of the “socialist reconstruction” of the Soviet period has been carried out; individual experiments of the Soviet occupation regime over decades, their negative consequences and their countermeasures through the self-organization of the local population have been investigated; the policy of the occupation regime has been highlighted based on the development of “prospective plans” for the economic development of the region. Technical and economic indicators affecting the development of industry, agriculture and household infrastructure; factors determining industrial processes; interpretation of data characterizing gains and losses in the socio-economic sphere have been clarified. The author has enhanced

the study of the socio-economic sphere of Stanislav (Ivano-Frankivsk) region of the Ukrainian SSR as a subsystem with its own characteristics; the characteristics of changes in new forms of work in industry, agriculture of the region's population; the dynamics in the overall picture of directions of modernization of traditional and creation of new industries. It has been proved that the reconstruction and modernization of the oldest branches of industry (forestry, oil and gas extraction, salt) and the establishment of the construction, chemical, mining, and energy industries led to economic growth and at the same time man-made cataclysms; the collective-farming system in agricultural production proved its inefficiency. The thesis has been developed that all reorganizations and reconstructions were carried out "from above" and had a half-hearted nature and testified to the political crisis of the totalitarian system. These or other results were achieved due to the redistribution of the accumulation funds and the pumping of resources from the collectivized village. The practical significance of the research results is that the factual material collected in the dissertation thesis, the conclusions and generalizations made by the author can be used when teaching special and general courses on the history of Ukraine in higher and secondary educational institutions; when writing research papers on the history of economic studies; the archival documents introduced into scientific circulation can be used during compilation of document and material collections. The scientific research is of interest for local history and cultural and educational work.

### **Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

### **Публікації:**

- 1. Санкович М., Борчук С. Колективізація на Прикарпатті у період другої радянської заходукарїнських земель. Науковий вісник Чернівецького університету імені Юрія Федьковича. 2021. № 2 (54). С. 106–112 // категорія Б // DOI: <https://doi.org/10.31861/hj2021.54.106-112> // URL: <https://hj.chnu.edu.ua/index.php/hj/issue/view/12>
- 2. Санкович М. Боротьба українського націоналістичного підпілля проти другої радянської заходукарїнських областей України. Літопис Волині. 2022. Ч. 27. С. 96–103. // категорія Б // DOI: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2022.27.16> // URL: <http://litopys.volyn.ua/index.php/litopys/article/view/368>
- 3. Санкович М. Нафтогазова промисловість Прикарпаття у період другої радянської заходукарїнських земель 1944–1953 рр. Вісник Черкаського університету. Серія. Історичні науки. 2022. № 1. С. 120–126. // категорія Б // DOI: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2022.27.16> // URL: <http://litopys.volyn.ua/index.php/litopys/article/view/368>
- 4. Санкович М. «Несемо нову культуру» – друга радянська Прикарпаття. Вісник науки та освіти. Серія «Історія та археологія». 2022. № 1 (1). С. 335–344. // категорія Б // DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2022-1\(1\)-335-344](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2022-1(1)-335-344) // URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/1936>
- 5. Санкович М. Друга радянська Станіславської області – підготовка передумов до колективізації та індустріалізації. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Історичні науки. 2023. Т. 42. С. 321–335. // категорія Б // DOI: [10.32626/2309-2254.2023-42.321-335](https://doi.org/10.32626/2309-2254.2023-42.321-335) // URL: <https://sp-history.kpnu.edu.ua/uk/tom-42-2023/>
- 6. Санкович М. Аграрна політика радянської влади в Карпатському регіоні – матеріали преси і реальний стан справ. Актуальні питання гуманітарних наук. Серія. Історичні науки. 2024. Вип. 72. Т. 3. С. 42–49. //

категорія Б // DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-3-6> // URL: [http://www.aphn-journal.in.ua/archive/72\\_2024/part\\_3/8.pdf](http://www.aphn-journal.in.ua/archive/72_2024/part_3/8.pdf)

- 7. Санкович М. Структурні зміни в промисловості Івано-Франківської області Української РСР. Актуальні питання гуманітарних наук. Серія. Історичні науки. 2024. Вип. 73. Т. 3. С. 21–28. // категорія Б // DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/73-3-3> // URL: [http://www.aphn-journal.in.ua/archive/73\\_2024/part\\_3/5.pdf](http://www.aphn-journal.in.ua/archive/73_2024/part_3/5.pdf)

**Наукова (науково-технічна) продукція:** проаналізовано комплекс історичних процесів, подій, явищ і закономірностей, які визначали на весь радянський період історії концепцію економічного та соціального розвитку західного регіону України.

**Соціально-економічна спрямованість:** введення аналітичних даних і підсумкових матеріалів у науковий обіг, що інтерпретують здобутки та упущення в соціально-економічній сфері станіславської (івано-франківської) області української РСР як підсистеми зі своїми особливостями, техніко-економічні показники, що впливали на розвиток промисловості, сільського господарства та інфраструктуру побуту

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Планується до впровадження

**Зв'язок з науковими темами:** 0112U003030 0122U000223

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

- Борчук Степан Миколайович
- Stepan M. Borchuk

**Кваліфікація:** д. і. н., професор, 07.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7494-7369

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

**Код за ЄДРПОУ:** 02125266

**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

- Малярчук Олег Михайлович

2. Oleh M. Malyarchuk

**Кваліфікація:** д. і. н., професор, 07.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3019-9028

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

**Код за ЄДРПОУ:** 02070855

**Місцезнаходження:** вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ільницький Василь Іванович

2. Vasyl I. Ilnytskyi

**Кваліфікація:** д. і. н., професор, 07.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4969-052X

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125438

**Місцезнаходження:** вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Паска Богдан Валерійович

2. Bohdan V. Paska

**Кваліфікація:** к. і. н., 07.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5452-5254

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

**Код за ЄДРПОУ:** 02125266

**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Єгрешій Олег Ігорович

2. Oleh I. Yehreshii

**Кваліфікація:** к. і. н., доц., 07.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-0639-910X

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

**Код за ЄДРПОУ:** 02125266

**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Райківський Ігор Ярославович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Райківський Ігор Ярославович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Альнікіна Наталія Петрівна

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна